

BLEU DE TOI

Tekst Gwendoline Hendrick
Fotografie Jos Balcaen

In tegenstelling tot de heersende opvattingen 'slaat' partnergeweld overal toe, ook in schijnbaar rustige en meer gegoede gemeenten. Sinds enkele jaren zet de politiezone La Mazerine (La Hulpe/Lasne/Rixensart) zich actief in voor de bestrijding van partnergeweld. Dit blijkt uit haar deelname aan het netwerk *Bleu de toi*, in samenwerking met tal van sociale actoren uit de zone.

RIXENSART – In oktober 2004 organiseerde het Cultureel Centrum van Rixensart een theatervoorstelling¹ over het thema partnergeweld. Na een voorstelling voor de sociale werkers van de gemeente, weerklonk tijdens een debat het belang van het fenomeen. Men stelde vast dat het gebrek aan samenwerking tussen de verschillende betrokken diensten tot een verminderde doeltreffendheid leidde. In 2005 is een vervolg gebreed aan deze ervaring en is het stuk opnieuw opgevoerd, ditmaal voor een groter publiek. De daaropvolgende gesprekken wezen op een gebrek aan informatie en problemen bij de opvang van de slachtoffers.

Bij de sociale werkers groeide toen het idee om een project op te starten rond de problematiek van partnergeweld.

Commissaris Alain Rummens, korpschef van de zone, ondertekende daaromtrent onlangs een protocolakkoord met de gemeenten Rixensart, La Hulpe en Lasne. “Deze optie is natuurlijk het laatste redmiddel. We proberen altijd een oplossing voor onderdak te vinden bij de naaste verwanten van het slachtoffer”, verduidelijkt het hoofd van de dienst jeugd en gezin.

Ten slotte is preventie een belangrijk onderdeel van het project. Het komt er vooral op aan de plaatselijke bevolking te informeren over en bewust te maken van partnergeweld. Er wordt aan preventie gedaan via conferenties, workshops in samenwerking met de gemeentelijke bibliotheken, voorstellingen, ... Er zijn al verschillende communicatiemiddelen (zoals *flyers* en affiches) ontworpen om de acties bekendheid te geven. Er komt eveneens een website. “Sinds begin 2008 merken we dat, dankzij deze zichtbaarheid, de mensen die bij een vorm van partnergeweld zijn betrokken vaker een beroep doen op onze diensten”, voegt Christine Martin eraan toe.

Twintigtal klachten per maand

Partnergeweld kan diverse vormen aannemen, die zijn omschreven in de omzendbrief COL 4/2006² van het College van procureurs-generaal. Voor velen betekent partnergeweld de aantasting van de fysieke integriteit van het slachtoffer. Het kan echter ook gaan om seksueel, psychisch (bv. belaging) of economisch (bv. verlaten van familie) geweld. Deze aspecten hangen evenwel vaak nauw samen. Een betere kennis van het fenomeen en de definitie ervan zet de slachtoffers ertoe aan hulp te zoeken en de feiten aan te geven. De korpschef, Alain Rummens, bevestigt deze tendens: “In onze zone neemt het aantal klachten betreffende partnergeweld toe.” La Mazerine krijgt maandelijks een twintigtal klachten, waarvan de follow-up bijna driekwart van de tijd van het team van de dienst jeugd en gezin in beslag neemt. “Toen ik hier aankwam, verwachtte ik niet zo vaak met dit soort criminaliteit te worden geconfronteerd. De gegoede gemeenten in onze zone blijven echter niet gespaard van partnergeweld, integendeel. Zowel het werk van de dienst jeugd en gezin als het werk van de dienst slachtofferbejegening is dan ook van het grootste belang. Ik kan hun betrokkenheid bij het project *Bleu de toi* alleen maar steunen; het versterkt de samenwerking tussen de betrokken actoren in La Hulpe, Lasne en Rixensart die bij dit probleem zijn betrokken”, aldus de commissaris.

Zo kwam eind 2005 *Bleu de toi* tot stand in samenwerking met verschillende gemeentelijke instanties: het OCMW van Rixensart, het Centrum voor gezinsplanning, de Socialistische Vooruitziende Vrouwen van Waals-Brabant, de Amnesty International Groep afdeling Rixensart-La Hulpe, het netwerk van openbare bibliotheken en het Cultureel Centrum van Rixensart. De politiezone La Mazerine stapte ook in via de dienst slachtofferbejegening en de dienst jeugd en gezin. “We hadden toen beslist om één keer per maand samen te komen om een gezamenlijk doel na te streven: de slachtoffers uit hun isolement halen en de daders bewustmaken van de ernst van hun daden”, herinnert Christine Martin zich, gespecialiseerd hoofdinspecteur en

hoofd van de dienst jeugd en gezin van de politiezone.

Drie actieterreinen

Bleu de toi heeft drie grote actieterreinen: therapeutische begeleiding, onderdak en preventie. “Therapeutische begeleiding bestaat vooral in het luisteren naar en opvolgen van slachtoffers en daders. Ook het doorverwijzen naar de bevoegde diensten, praatgroepen enz. komt aanbod”, legt Christine Martin uit.

Op het vlak van onderdak bestaan er meerdere oplossingen zoals de mogelijkheid om een slachtoffer (en eventueel ook de kinderen van het slachtoffer) op kosten van het OCMW gedurende een nacht onder te brengen in een hotel dichtbij de zone.

Christine Martin

Slachtoffers van partnergeweld vinden steeds vaker de weg naar onze diensten

...

Bewust

Het optreden van politieambtenaren is belangrijk wanneer het om slachtoffers of daders van partnergeweld gaat. Daarom is het noodzakelijk dat ze zich bewust zijn van de problematiek. "Voor een patrouilleploeg gaat het meestal om een van de zovele 'dossiers'. Onze politiemensen worden immers geconfronteerd met verschillende soorten misdrijven en vormen van criminaliteit in het algemeen. De dienst jeugd en gezin heeft zich dus ingezet om het personeel te sensibiliseren voor deze problematiek", legt de korpschef uit. Informatie en coördinatie zijn ook opdrachten van de referentieambtenaar van de politie die in elke politiekezone wordt aangewezen, zoals bepaald in de omzendbrief COL 4/2006. In La Mazerine bekleedt Christine Martin deze functie. Ze zorgt ervoor dat de informatie correct wordt overgebracht, onder meer om het opstellen van processen-verbaal in overeenstemming met de voorschriften ter zake te vergemak-

kelijken. Hiertoe kreeg elke politieambtenaar die moet optreden bij partnergeweld een map met daarin een samenvatting van de omzendbrief, een lijst van misdrijven met preventiecode en een standaard medisch attest. Aan de hand van dit laatste document, dat door een arts uit de zone in overleg met de procureur is opgesteld en vrij allesomvattend is, kan in een tabel exact worden aangegeven om welk soort letsel het gaat en op welke plaats van het lichaam dit werd vastgesteld. De map bevat eveneens een document waarin het psychosociale aspect van partnergeweld aan bod komt en een lijst van nuttige adressen (onderdak, juridisch advies, geneesheren, ...).

"In de nabije toekomst willen we ook de agenten van politie meer bij ons werk betrekken. Ze zouden ons bijvoorbeeld kunnen helpen bij de opvolging van de dossiers door de slachtoffers thuis te bezoeken. Op die manier kunnen we ook tonen dat we partnergeweld ernstig nemen", besluit Christine Martin. ■

⁽¹⁾ Het ging om het stuk *Appel en absence* van de Compagnie Maritime.

⁽²⁾ Zie in dit verband Inforevue 4/2007, *Politiezone Hoi. Partnergeweld aangepakt*, p. 8-11.

ALCOHOL ALS VERZWARENDE FACTOR

Volgens Christine Martin is het ene geval van geweld het andere niet. "Het is moeilijk om een typisch dader- of slachtofferprofiel op te stellen. Er is geen leeftijdscategorie of sociale klasse die meer wordt getroffen dan een andere." De slachtoffers zijn evenwel bijna altijd vrouwen in een zogenaamde 'asymmetrische' relatie. "In La Mazerine gaat het in ongeveer 1 tot 2 % van de gevallen om mannelijke slachtoffers. In 80 % van de gevallen blijkt alcohol aanleiding te geven tot partnergeweld", verduidelijkt ze.

Ze besluit: "We zijn natuurlijk niet op de hoogte van alle gevallen van geweld. Bovendien zullen bepaalde slachtoffers, zoals de slachtoffers uit een zeer gegoed milieu, niet vlug een klacht indienen omdat ze financieel afhankelijk zijn van hun (ex-)lechtgenoot. Vaak is de angst voor 'Wat de anderen zullen zeggen' nog groter dan de wil om de gepaste stappen te zetten."

